

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง การค้ามนุษย์ในประเทศไทย มีประเด็นการค้นพบ 3 ประเด็นสำคัญ คือ

1. การค้ามนุษย์ที่เกิดขึ้นในประเทศไทยเป็นมีสาเหตุจากความไม่เท่าเทียมกันในการพัฒนาทางเศรษฐกิจ การเมืองและสังคมโดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศภูมิภาคแถบลุ่มแม่น้ำโขง เนื่องจากมองว่าประเทศไทยมีการพัฒนาทางสังคมและเศรษฐกิจมากกว่าประเทศรอบข้าง และมีความมั่นคงเสรีภาพทางการเมืองการปกครองเมื่อเทียบกับประเทศในแถบนี้

2. การค้ามนุษย์มีความเกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจนอกกฎหมาย และกลุ่มอิทธิพลผลประโยชน์ทั้งในประเทศ และข้ามประเทศ เพราะการค้ามนุษย์เป็นธุรกิจรูปแบบหนึ่งที่สามารถดำรงอยู่ได้โดยมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับเครือข่ายที่ซ้อนทับกันกับธุรกิจนอกกฎหมาย เช่น การค้ายาเสพติด เป็นต้น ซึ่งธุรกิจ และผลประโยชน์ทับซ้อนของกลุ่มอิทธิพลเหล่านี้มีการจัดตั้งรวมกลุ่มกันเป็นเครือข่ายเพื่อดำเนินการในกิจกรรมดังกล่าว

3. การอพยพเคลื่อนย้ายแรงงาน และความต้องการแรงงานอย่างผิดกฎหมายมีความสัมพันธ์ที่สามารถก่อให้เกิดการค้ามนุษย์ขึ้นได้ จากการที่ประเทศไทยยังไม่มีมาตรการชัดเจนในนโยบายเรื่องการจัดจ้างงานของแรงงานต่างชาติโดยเฉพาะในประเทศแถบลุ่มแม่น้ำโขง ก่อให้เกิดการรับจ้างขนย้ายแรงงานอย่างผิดกฎหมาย และเกิดการเอารัดเอาเปรียบแรงงานอพยพเหล่านั้นจนกลายเป็นการค้ามนุษย์

ข้อเสนอแนะต่อแนวทางในการแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ ที่นำเสนอในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีดังนี้ คือ

1. การสร้างระบบการจัดการด้านแรงงานข้ามชาติ ซึ่งรัฐไทยควรต้องมีการกำหนดนโยบายมาตรการในด้านการจดทะเบียนแรงงานข้ามชาติระยะยาว อย่างสอดคล้องกับลักษณะของกิจการจ้างงานที่มีการใช้แรงงานในรูปแบบและระยะเวลาที่แตกต่างหลากหลาย เพื่อเป็นทางเลือกให้กับทั้งแรงงานและผู้ประกอบการในการจดทะเบียน โดยคำนึงถึงทุกมิติของการดำรงชีวิตของแรงงานข้ามชาติเหล่านี้ที่เข้ามาในประเทศไทย

2. การให้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องในการอพยพเดินทางย้ายถิ่นให้เกิดความปลอดภัย เป็นเรื่องที่สำคัญและควรดำเนินการให้เกิดขึ้นในทุกระดับ ทั้งในชุมชนประเทศต้นทาง และประเทศปลายทาง เนื่องจากการค้าแรงงานข้ามชาตินำกำไรมหาศาลให้แก่ผู้ค้า ด้วยเหตุผลที่คนงานที่อยากไปทำงานแต่ไม่รู้ข้อมูลที่ชัดเจน เกี่ยวกับตลาดแรงงานในประเทศที่จะไป ขณะที่ประเทศผู้รับไม่ยอมรับแรงงานอพยพ ดังนั้นจึงเป็นการเปิดช่องให้นักค้าแรงงาน เอเยนต์หาทางทำ

กำไรหรือเอาเปรียบตัวแรงงาน การเปิดโอกาสให้แรงงานหรือผู้เดินทางเข้าถึงข้อมูลที่ถูกต้องตลอดจนช่องทางการเดินทางที่ปลอดภัย เป็นการดำเนินงานที่ควรได้รับการส่งเสริมให้เกิดขึ้น

3. การแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์มิได้มีเหตุผลการพิจารณาแต่ในเรื่องงานแรงงาน หรือในภาคส่วนทางเศรษฐกิจเท่านั้น แต่ยังมีมิติทางการเมืองเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย รัฐบาลไทยควรมีแนวทางที่ชัดเจนในการส่งเสริมให้เกิดสันติภาพขึ้นในประเทศที่ยังมีปัญหามือการเมือง การสู้รบภายในประเทศ และเสนอให้มีการเจรจากับประเทศรอบข้างผลักดันให้เกิดการพัฒนาทางเศรษฐกิจให้เติบโตคู่ขนานกันไปกับของประเทศไทย ทั้งนี้เป็นการลดช่องว่างที่จะเกิดขึ้นจากการพัฒนาที่ไม่เท่าเทียมกันในภูมิภาคนี้